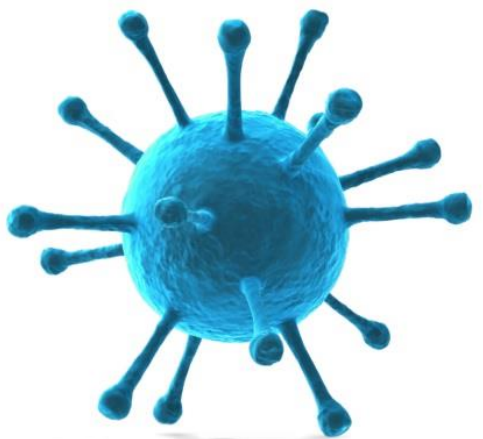

COVID-19 duomenų kodavimas naudojant SNOMED CT

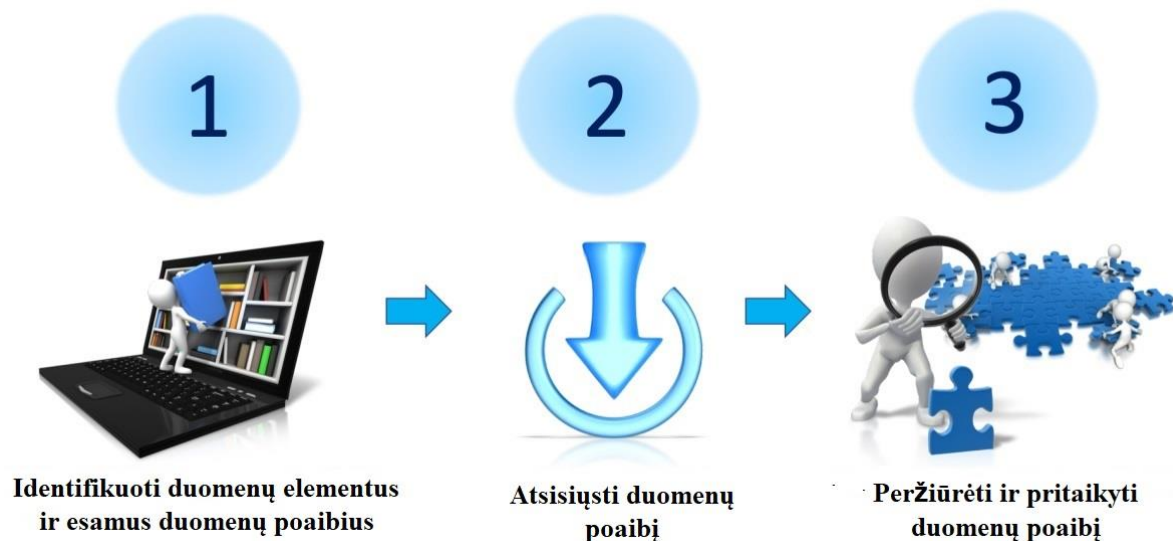
2020 m. kovo 11 d. Pasaulio sveikatos organizacija (*trump.* PSO) koronavirusą COVID - 19 oficialiai apibūdino kaip pasaulinę pandemiją, o sveikatos sistemos visame pasaulyje tęsia pastangas suvaldyti protrūkį.

SNOMED International 2021 m. parengė metodiką „COVID-19 duomenų kodavimui naudojant SNOMED CT, v. 1.2“ (*angl.* COVID-19 Data Coding using SNOMED CT vl. 1.2). Kaip pasaulinė sveikatos terminologija, SNOMED CT gali būti naudojama kaip bendra kalba įrašant, dalijantis, integruojant ir analizuojant su COVID-19 susijusius duomenis. Šiame vadove pateikiami praktiniai SNOMED CT pogrupių pavyzdžiai, kuriuos galima pritaikyti, vietinių sveikatos priežiūros paslaugų teikimo, pandemijos stebėjimo, tarptautinio bendradarbiavimo ir retrospektyvinės duomenų analizės reikalavimų atitikimui.

Kaip naudotis šia metodika?

Visi SNOMED CT poaibiai (*angl.* subset), naudojami COVID-19 duomenims koduoti, turėtų būti suprojektuoti atsižvelgiant į jų paskirtį ir kontekstą, kuriame jie bus naudojami. Kad SNOMED CT poaibių planavimo ir projektavimo procesas būtų efektyvesnis ir nuoseklesnis tarptautiniu mastu, rekomenduojama atlikti šiuos tris veiksmus.

Šie trys žingsniai yra išsamiau paaiškinti toliau.

1 žingsnis – nustatykite duomenų elementus

Pirmiausia reikia nustatyti duomenų elementus, kuriems gali prireikti SNOMED CT kodavimo. Šie duomenų elementai jau gali būti apibrėžti nacionaliniuose ataskaitų teikimo reikalavimuose, kaip jūsų naudojamo sveikatos priežiūros duomenų standarto dalis (pvz., HL7 FHIR profilis arba atviri ESĮ archetipai) arba šiuo tikslu galite sukurti naują informacijos modelį (ar duomenų poaibį).

Jūsų reikalavimai užkoduotam turiniui priklausys nuo konkretaus naudojimo atvejo ir informacijos modelio duomenų elementų. Be to, skirtingos šalys, regionai ir ligoninės gali taikyti skirtingus klinikinius metodus ar praktiką, o tai taip pat lemia skirtingus kodavimo reikalavimus. Todėl norint nuspręsti, kuriuos poaibius įdiegti, reikia atsižvelgti į reikalingą turinį, atsakant į klausimus:

- Kam bus naudojami jūsų SNOMED CT poaibiai?
 - Ar jie bus naudojami naujiems duomenims surinkti klinikinėje informacinėje sistemoje, kad būtų lengviau teikti paslaugas?
 - Ar jie bus naudojami ligų stebėjimui?
 - Ar jie bus naudojami duomenims iš įvairių integruotų šaltinių?
 - Ar jie bus naudojami tarptautiniam bendradarbiavimui?
 - Ar jie bus naudojami retrospektyviai duomenų analizei?
- Kokio duomenų elemento reikia jūsų naudojimo atvejui?
 - Kokius koduotus duomenis reikia rinkti, kad būtų palaikoma klinikinė priežiūra?
 - Kokius koduotus duomenis reikia rinkti, kad būtų galima nustatyti ligas?
 - Kokiais, koduotais ar integruotais iš skirtingų šaltinių, duomenimis reikia dalytis?
 - Kokių koduotų duomenų gali prireikti retrospektyviai duomenų analizei?

- Kokie koduoti duomenys reikalingi tarptautiniam bendradarbiavimui?
- Kokius esamus poaibius galima naudoti dominantiems duomenų elementams?
 - Ar šie poaibiai sukurti remiantis tais pačiais ar suderintais reikalavimais?

Atsakymai į šiuos klausimus padės suprasti, kurie iš esamų poaibių svarbūs jūsų turiniui. Tai taip pat gali padėti nustatyti galimus poaibių turinio trūkumus arba pašalines sąvokas, kurių nereikia konkrečiam scenarijui. Atkreipkite dėmesį, kad pateikti klausimai pateikiami kaip pavyzdys. Jums gali prireikti papildomų klausimų, susijusių su jūsų naudojimo atveju.

2 žingsnis – parsisiųskite duomenų poaibį

Antras žingsnis – atsisiųsti visus galimus esamus duomenų poaibius, susietus su jūsų būtinais duomenų elementais. COVID-19 duomenų kodavimo metodikoje pateiktą COVID-19 duomenų poaibio pavyzdį galima atsisiųsti iš šios metodikos priedo A – X = pavyzdinių duomenų poaibio.

Duomenų poaibio pavadinimo susitarimas

SNOMED International pateikti pavyzdiniai COVID-19 duomenų poaibiai buvo pavadinti pagal toliau pateiktą susitarimą.

Subset Naming Convention Templates

- SNOMED CT COVID-19 subsets: **CV19-*<category>*-*<subset>***
- SNOMED CT COVID-19 subsets including subtypes of members: **CV19-*<category>*-*<subset>*-withSubtypes**

Žemiau esančioje lentelėje pateikiami keli duomenų poaibių, pavadintų naudojant šį susitarimą, pavyzdžiai.

Duomenų rinkinio pavadinimo pavyzdys		
Kategorija	Duomenų rinkinys	Pavadinimas
Informacija apie teikėją ir įrangą (PFD)	Priežiūros duomenų poaibio vieta	CV19-PFD-SiteOfCare
Pacientų demografiniai rodikliai (PAT)	Šeimyninės padėties duomenų poaibis	CV19-PAT-MaritalStatus
	Šeimyninės padėties duomenų poaibis, įskaitant potipius	CV19-PAT-MaritalStatus-withSubtypes
Klinikinis įvertinimas (ASS)	Simptomų duomenų poaibis	CV19-ASS-Symptoms
	Simptomų duomenų poaibis, įskaitant potipius	CV19-ASS-Symptoms-withSubtypes

Duomenų poaibių kategorijos

Tarptautiniai SNOMED CT duomenų poaibiai, remiantis duomenų elementu, kurie gali būti įrašyti kartu, grupavimu, buvo suskirstyti į keletą kategorijų. Penkios nustatytos kategorijos:

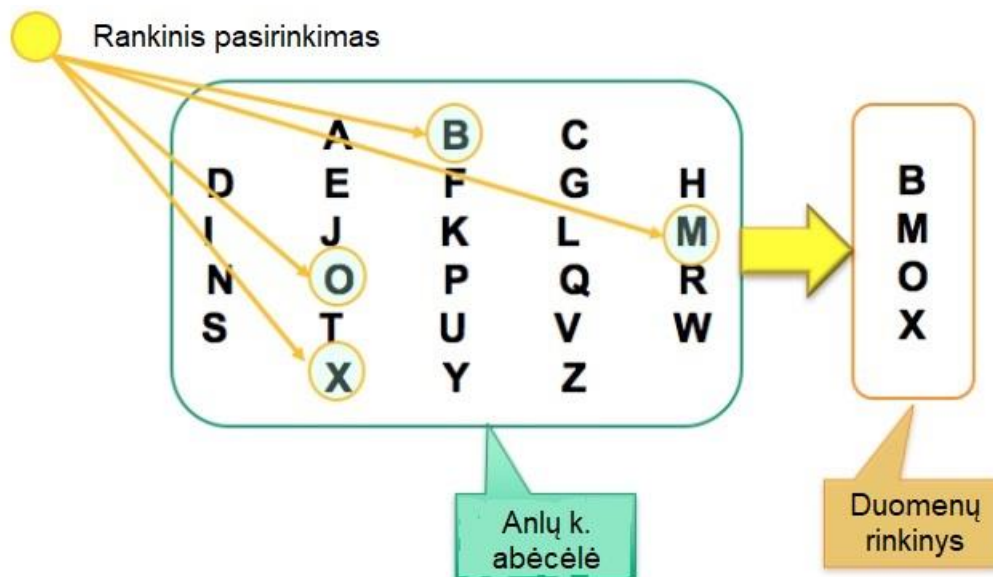
- Informacija apie teikėją ir įrangą (*angl.* Provider and Facility Details, *trump.* PFD);
- Pacientų demografiniai rodikliai (*angl.* Patient Demographics, *trump.* PAT);
- Klinikinis įvertinimas (*angl.* Clinical Assessment, *trump.* ASS);
- Bandymai ir tyrimai (*angl.* Tests and Investigations, *trump.* INV);
- Prevencija, gydymas ir švietimas (*angl.* Prevention, Treatment, and Education, *trump.* PTE).

Poaibių tipai

Kai kurie tarptautiniai poaibiai sukurti itin apgalvotai, o kiti – išplėtoti. Poaibio apibrėžimas, skirtas informacijai apie skirtumą tarp intensyviai ir ekstensyviai apibrėžtų poaibių.

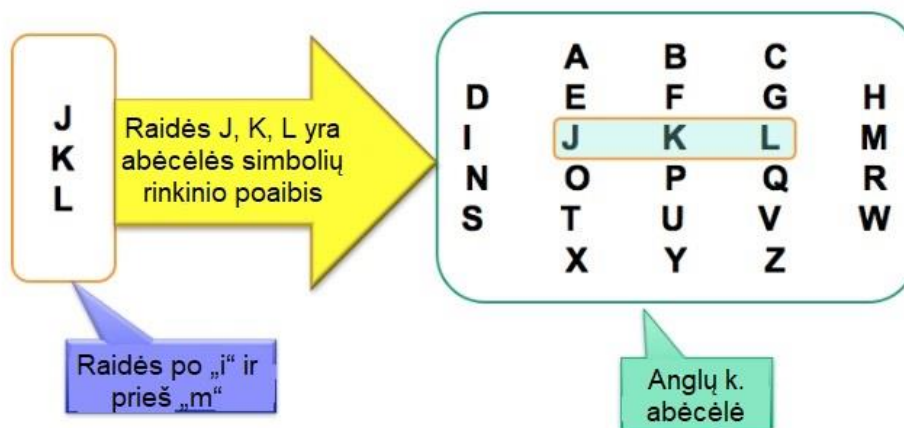
Išplėstasis (angl. extensional subset) poaibio apibrėžimas

Poaibis, kuriame nariai vaizduojami numeracija.

Intensinis (angl. intensional subset) poaibio apibrėžimas

Poaibio apibrėžimas, kuriame poaibio narį apibūdina taisyklių rinkinys, nurodantis įtraukimo sąlygas.

Kiekvienam išplėstiniu būdu apibrėžtam poaibiui, kuriame nariai turi potipių, pateikiamos dvi versijos:

1. Vienas poaibis, kuriame yra tik išvardyti nariai. Ši versija palaiko naudojimo atvejus (pvz., ataskaitas, duomenų integravimą), kuriems reikia abstrakčių sąvokų.

2. Vienas poaibis, kuriame yra išvardyti nariai ir visi kiekvieno iš šių narių potipiai. Ši versija palaiko naudojimo atvejus, kuriems gali reikėti konkretesnių reikšmių (pvz., duomenų rinkimas, kai reikalinga išsamesnė klinikinė informacija).

3 žingsnis – peržiūrėti ir pritaikyti

Trečias žingsnis – atidžiai peržiūrėti kiekvieną tarptautinį duomenų poaibį ir pritaikyti jį taip, kad atitiktų jūsų konkrečius reikalavimus. Pateikti duomenų poaibiai atspindi sąvokų rinkinį, kurį pateikė įvairūs *SNOMED International* nariai. Todėl svarbu peržiūrėti kiekvieną duomenų poaibio dalį:

1. Pašalinkite visas sąvokas, kurios nėra būtinos jūsų naudojimo atvejui;
2. Pridėkite visas poaibyje esančias sąvokas, kurių gali prireikti jūsų konkrečiam naudojimui;
3. Pašalinkite visas sąvokas, kurios nėra įtrauktos į naudojamą SNOMED CT versiją:
 - a. patikrinkite kiekvienos tarptautinės koncepcijos galiojimo laiką, kad įsitikintumėte, jog jis yra mažesnis arba lygus jūsų vietinio SNOMED CT leidimo naudojamai tarptautinei versijai.
 - b. patikrinkite, ar jūsų naudojamame SNOMED CT leidime yra paskelbtos plėtinių sąvokos.
4. Įsitikinkite, kad jūsų duomenų poaibis atitinka geriausios praktikos principus kuriant duomenų poaibius. Pavyzdžiui, tai gali apimti patikrinimą, ar visi poaibio nariai priklauso vienai hierarchijai (daugeliu atvejų) ir kad nėra vienas iš dviejų narių neatstovaujama vienas kitam (daugeliu atvejų).